

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайну та архітектури	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Дизайн тканин та одягу	Рік навчання	4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	нормативна
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	7

ПРОЄКТУВАННЯ

Семестр 7 (осінній 2026 / 2027 н. р.)

Викладач	Гурдіна Владислава Василівна, канд. мист., доцент
e-mail	gurdina.vladyslava@ksada.org
Заняття	За розкладом
Консультації	За розкладом
Адреса	К.317, поверх 3, корпус 3, вул. Мистецтв, 11
Телефон	+380675715032

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ (в умовах дистанційного навчання)

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є листування у оговореному месенджері або електронною поштою і тільки у робочі дні та робочий час. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, та консультування з викладачем повинні відбуватися виключно у визначені дні та години. За умов дистанційного навчання для занять використовується програма Google Meet. Посилання на заняття та вся основна інформація знаходиться у Classroom. Акаунт студента у месенджері та Google Meet бажано має бути названий справжнім ім'ям та прізвищем студента.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна базується на таких дисциплінах, як «Основи композиції», «Кольорознавство», «Академічний рисунок», «Академічний живопис», «Пластична анатомія», «Спец рисунок, скетчинг», «Експериментальний живопис», «Основи проектування і проектної графіки», «Комп'ютерні технології», «Формоутворення», «Конструювання швейних виробів», «Технологія швейних виробів», «Робота в матеріалі», «Матеріалознавство», «Основи проектування взуття та аксесуарів», «Моделювання пластичної форми костюма», «Історія української культури і мистецтва».

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «Проектування» у 7 семестрі є опанування студентами особливостей проектування одягу за народними мотивами. Розвиток проектного мислення студентів через оволодіння методами дослідження проектної ситуації, через визначення задач та їх оцінки; уміння самостійно ставити і вирішувати проектні завдання; конкретно і всебічно підходити до розгляду проектної проблеми; оволодіння основними принципами створення об'єктів в галузі дизайну костюма композиційними засобами художньої виразності костюма, а також через розвиток креативності та художнього смаку в цілому.

Завдання дисципліни – забезпечити відповідну професійну підготовку майбутніх фахівців в галузі дизайну костюма: в поглибленому вивченні особливостей народного костюма, декоративно-прикладного мистецтва, культури України та вивчення методів і прийомів трансформування народних мотивів у сучасний одяг, в одержанні навичок сприйняття та аналізу об'ємної костюмної форми, різноманітних прийомів формоутворення; наданні проєктно-технічних знань для творчого оперування засобами композиції, вирішенні питань художньої цілісності та принципів гармонізації складових елементів в окремому одязі та в комплексах; створенні колекції одягу; опануванні графічних засобів та прийомів зображення для створення сучасного художньо-виразного образу.

Дисципліна забезпечує такі компетентності, як:

інтегральні компетентності:

- ІК – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

загальні компетентності:

- ЗК 1 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 6 – Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- ЗК 9 – Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК 1 – Здатність застосовувати сучасні методики проєктування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну;
- СК 3 – Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну;
- СК 4 – Здатність застосовувати навички проєктної графіки у професійній діяльності;
- СК 5 – Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проєктній діяльності;
- СК 7 – Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну;
- СК 8 – Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта;
- СК 9 – Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

Програмні результати навчання забезпечують:

у когнітивній (пізнавальній) сфері:

- ПРН 1 – Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях;
- ПРН 3 – Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень;

- ПРН 4 – Визначати мету, завдання та етапи проєктування;
- ПРН 6 – Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні;
- ПРН 7 – Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проєктних вирішень;
- ПРН 8 – Оцінювати об'єкт проєктування, технологічні процеси в контексті проєктного завдання, формувати художньо-проєктну концепцію;
- ПРН 9 – Створювати об'єкти дизайну засобами проєктно-графічного моделювання;
- ПРН 10 – Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі;
- ПРН 11 – Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах;
- ПРН12 – Дотримуватися стандартів проєктування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності;
- ПРН13 – Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну;
- ПРН14 – Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації і творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики;
- ПРН15 – Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнودизайну у мистецьких практиках;
- ПРН16 – Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності;
- ПРН17 – Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями);
- ПРН18 – Відображати морфологічні, стильові та кольорово-фактурні властивості об'єктів дизайну.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни «Проектування» у 7 семестрі визначається професійною адаптацією мислення і візуальною особливістю сприйняття костюму, як носія соціокультурної інформації про людину, розвитком творчої уяви та фантазії, теоретичними та практичними навичками створення дизайн-продукту.

Дисципліна «Проектування» вивчається протягом 3 і 4 курсу і передуює виконанню кваліфікаційної роботи на здобуття СВО «бакалавр»: 570 годин / 19 кредитів ECTS: 320 аудиторних практичних годин (75/75/90/80 год. на семестр); 250 годин самостійної роботи студентів денної форми навчання. Структура дисципліни складається з 4-х модулів, які містять 4 великі теми, 8 змістових модулів. Формою контролю засвоєння матеріалів дисципліни є екзаменаційний перегляд.

Семестр 7 (осінній): 90 годин аудиторні (практичні), 90 годин самостійні.

МОДУЛЬ 3.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.

Тема 1. Розробка колекції за українськими народними мотивами.

Практичні заняття:

- 1) Визначення з темою
- 2) Робота з джерелом натхнення та аналогами
- 3) Формування дизайн-концепції
- 4) Робота над форескізами
- 5) Розробка художніх ескізів
- 6) Розробка технічного рисунку

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6.

Тема 2. Втілення в матеріалі однієї моделі.

Практичні заняття:

- 1) Створення макету
- 2) Вибір матеріалів
- 3) Втілення в матеріалі однієї моделі (етапи виконання обговорюються індивідуально в залежності від особливостей дизайну)

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом виконання практичних робіт студентами під час пар. Самостійна робота студентів полягає у навчанні самостійно знаходити потрібну інформацію у джерелах Інтернет та доопрацюванню практичного завдання. Додаткові індивідуальні завдання можуть бути пов'язані з експериментальним пошуком більш вдалого рішення завдання.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Приклади студентських робіт попередніх років.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчально-інформаційні та методичні матеріали можна переглядати у мережі Інтернет. Відповідні посилання на потрібні сайти (Link – код в HTML або PHP документі) викладач надає під час занять або в процесі електронного листування.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Папір, олівець, ластик, фарби, лінери або графічний планшет. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю демонстрації тематичних презентацій і виходу до мережі Інтернет.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою семестрового контролю є екзаменаційний перегляд. Для одержання підсумкової оцінки необхідно пройти всі модульні контролі за семестр і виконати екзаменаційну роботу, яка і презентується під час перегляду. Для тих студентів, які бажають покращити результат, передбачені додаткові індивідуальні завдання за темами дисципліни, а також участь у конференціях, наукових та професійних конкурсах тощо (максимум 10 балів).

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Організація та проведення занять з дисципліни здійснюється відповідно до загальноприйнятих норм і правил поведінки у Вищій школі. Викладач координує протікання занять, а також створює умови для продуктивної дискусії та засвоєння необхідних питань з дисципліни. Особлива увага приділяється досягненню програмних результатів навчання. В разі необхідності, викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі найновіших досягнень і сучасних практик в індустрії моди, про що повинен попередити слухачів курсу. Особисті погляди викладача з тих чи

інших питань не повинні стати перешкодою реалізації здобувачами вищої освіти процесу навчання. Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії). Через об'єктивні причини (хвороба тощо) викладач має право призначити додаткове заняття на вільний день за попередньою домовленістю із студентами. Про зміни часу та місця проведення занять за розкладом викладач інформує студентів через старосту групи. У разі повітряної небезпеки викладач має уточнити місцезнаходження студентів та запропонувати пройти в безпечне місце, зробити перерву тощо.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час пояснення викладачем завдання он-лайн, необхідно вимкнути мікрофони. За необхідності студент має просити дозволу зробити перерву. На занятті студент має перебувати з увімкненою камерою. В ході навчання вітається власна думка з тем занять, яка ґрунтується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять. Вітається візуально приваблива, творча фіксація процесу роботи; якісні, естетично продумані фотографії етапів виконання; зйомка бекстейджу; короткі відео про процес роботи або фінальний результат. Такі матеріали можуть бути використані кафедрою для презентації навчального процесу в соціальних мережах.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. В разі пропуску заняття з окремої теми дисципліни, студент повинен опрацювати її самостійно та на наступному занятті показати результат.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах: доповідях, проектних розробках, рефератах, повідомленнях тощо). Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як ситуація, що негативно впливає на рейтинг і оцінку роботи студента. У разі вияву плагіату – копіювання в статті/рефераті чужих матеріалів без посилання на справжнього автора чи оригінал виробу (твору), студент не тільки не отримує балів, але й стає суб'єктом обговорення та покарання згідно положення «Про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв» (<https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>).

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html> ; <https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

ПРАВИЛА ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Використання інструментів штучного інтелекту у процесі виконання навчальних завдань допускається як допоміжний інструмент на певних етапах роботи зі згоди викладача. Використання ШІ не повинно замінювати самостійний аналітичний, творчий та проєктний процес студента. У разі використання ШІ студент зобов'язаний зазначити у проєкті використаний інструмент та характер його застосування.

Обов'язковою умовою виконання проєктних завдань є фіксація процесу роботи. Студент має здійснювати поетапну фото- та/або відеофіксацію виконання завдання, зберігати робочі матеріали, проміжні результати, пошукові варіанти та інші матеріали, що демонструють послідовність розвитку авторської ідеї. Обов'язковим є поетапне консультування з викладачем у процесі виконання проєкту. Студент має представляти проміжні результати роботи, отримувати та враховувати рекомендації викладача, а також демонструвати послідовність розвитку проєктного рішення. Фото- та відеофіксація процесу, робочі файли, проміжні ескізи є підтвердженням самостійності виконання

роботи та авторства проектного рішення. У разі виникнення обґрунтованих сумнівів щодо самостійності виконання окремих елементів проекту або використання ШІ, студент зобов'язаний надати матеріали, що підтверджують процес створення роботи, та, за необхідності, продемонструвати етапи її виконання.

Не допускається подання повністю згенерованого за допомогою ШІ результату як самостійно виконаного проекту, приховування факту використання таких інструментів, а також використання ШІ без критичного опрацювання та творчої адаптації отриманих результатів. ШІ-візуалізація не може замінювати обов'язкові результати, передбачені умовами конкретного завдання. Відсутність підтвердження процесу виконання може бути підставою для незарахування роботи або призначення додаткового завдання для підтвердження рівня сформованих компетентностей.

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ З КУРСУ (відповідно до розкладу) І РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 3						
Дати занять визначаються розкладом	1	практ.	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Тема 1. Розробка колекції за українськими народними мотивами.	42	Поточний контроль: Визначення з темою Робота з джерелом натхнення та аналогами Формування дизайн-концепції Робота над форескізами Розробка художніх ескізів та технічного рисунку	40 балів
Загальна кількість балів за зм. модуль 5						40 балів
Дати занять визначаються розкладом	2	практ.	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. Тема 2. Втілення в матеріалі однієї моделі.	48	Поточний контроль: Створення макету Вибір матеріалів Втілення в матеріалі однієї моделі (етапи виконання обговорюються індивідуально в залежності від особливостей дизайну)	50 балів
Загальна кількість балів за зм. модуль 6						50 балів
Підсумковий перегляд						10 балів
Загальна кількість балів за модуль 3 (перегляд)						0-100 балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
A+	98-100	Студент в повному обсязі опанував матеріал курсу, вчасно, креативно та якісно виконав усі практичні завдання та надав додаткові матеріали та приклади за відповідними темами. Проявляв активність на заняттях.

		Розширив роботу до рівня тез до конференції, підготував наукову публікацію, виступив з доповіддю на науковій конференції, взяв участь у конкурсі або виставці за темою дисципліни.
A	95-97	Студент регулярно працював і у повному обсязі опанував матеріал курсу, якісно та креативно виконав усі практичні завдання.
A-	90-94	Студент у повному обсязі опанував матеріали курсу з усіх тем, в цілому на достатньо якісному рівні виконав практичні завдання. Їх подача акуратна, без помилок. Однак, студент не досяг суттєвої новизни та креативності у роботі.
B	82-89	Студент в цілому добре опанував запропоновані матеріали курсу, отримав необхідні знання та навички, виконав у повному обсязі практичні завдання, але зробив декілька незначних помилок.
C	75-81	Студент в цілому опанував запропоновані матеріали курсу, отримав певні знання та навички, в цілому, виконав практичні завдання, але не проявив творчого підходу при вирішенні проблемних питань, припустився кількох суттєвих помилок. Графічна подача недостатньо високого рівня.
D	64-74	Студент не в повному обсязі опанував матеріали курсу, не опрацював ряд тем через пропуск занять. Його практичні роботи виконані на недостатньому графічному рівні із значними недоліками, загальний низький рівень роботи.
E	60-63	Студент не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем курсу, пропускав заняття без поважних причин, виконані завдання мають значну кількість суттєвих недоліків.
FX	35-59	Пропуски рубіжного контролю

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Основна література

1. Білан М. С., Стельмашук Г. Г. Український стрій. Львів : Фенікс, 2000. 326 с.
2. Васіна З. О. Український літопис вбрання : книга- альбом. Т.2 : XIII-початок XX століття: Науково-художні реконструкції. К. : Мистецтво, 2006. 448 с.
3. Гурдіна В. Конкурси дизайнерів одягу як важлива складова репрезентації творчості студентів (досвід кафедри дизайну тканин та одягу ХДАДМ). Худпром: Український журнал з мистецтва і дизайну. Спецвипуск до 25-річчя кафедри дизайну тканин та одягу ХДАДМ. Том XXVII. Вип. 1. 2025. С. 102–116. DOI: <https://doi.org/10.61993/2786-7285.2025.01.10>
4. Гурдіна В. В. Трансформації українського традиційного вбрання в дизайні сценічного костюма : дис. канд. мистецтвознав. : 17.00.07. Харків: ХДАДМ, 2012. 312 с.
5. Гурдіна В. В. Українські бренди — сучасний погляд на народну спадщину. Міжнародна науково-практична конференція: Тенденції розвитку дизайну, дизайн-освіти та мистецтвознавства. Збірник наукових матеріалів. Київ: Арт академія сучасного мистецтва, 2023. С. 171-173.
6. Гурдіна В. В., Васильєва М. І. Особливості роботи студентів-дизайнерів одягу з українською спадщиною як джерелом натхнення. Міжнародна науково-практична конференція «60 років Харківської вищої школи дизайну». Збірник наукових матеріалів. Харків: ХДАДМ, 2022. С. 15-16.
7. Гурдіна В., Лагода О. «Sartorial Obsession Vestimentaire». Альбом найкращих кваліфікаційних робіт студентів кафедри дизайну тканин та одягу ХДАДМ. Худпром: Український журнал з мистецтва і дизайну. Спецвипуск до 25-річчя кафедри дизайну тканин та одягу ХДАДМ. Том XXVII. Вип. 1. 2025. С. 12–22. DOI: <https://doi.org/10.61993/2786-7285.2025.01.02>

8. Гурдіна В. В., Момот В. О. Дизайн сучасного одягу за народними мотивами як фактор розвитку національної ідентичності. *Соціокультурні тенденції розвитку сучасного дизайну та мистецтва*. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції. Херсон: ХНТУ, 2021. С. 215-217

9. Гурдіна В., Щоголева Д. Дизайн сучасного весільного вбрання за українськими народними мотивами (проєктний досвід). Збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну», м. Київ, 04 квітня 2025 року: у 3 томах. Київ: КНУТД, 2025. Том 1. С. 321-323

10. Камінська Н. М., Нікуленко С. І. Костюм в Україні від епохи Київської Русі до XXI століття : навчальний посібник. Харків: Золоті сторінки, 2004. 208 с.

11. Кривавич Д. П., Стельмашук Г. Г. Український народний одяг XVII – початку XIX ст. в акварелях Ю. Глоговського. К.: Наукова думка, 1988. 282 с.

12. Ніколаєва Т. В. Український костюм: надія на ренесанс. К.: Дніпро, 2005. 320 с.

13. Попова Т. І., Гурдіна В. В., Васильєва М. І. Особливості побутування етнічного жіночого одягу Слобожанщини першій третині XX ст. (1900-1930 рр.). *Актуальні питання гуманітарних наук. Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених (категорія Б): Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*, випуск 67, том 2, 2023 р. С. 79-91.

14. Скасків О., Чупріна Н. Впровадження елементів традиційного мистецтва у створення колекції сучасного одягу. *Art and Design* 8, No 1. 2025. С. 1 57-68.

15. Стамеров К. К. Нариси з історії костюмів. К.: Мистецтво, 1978. 242 с.

Допоміжна література

1. Астахова О. В., Крупа Т. М., Сушко В. А. Свята та побут Слобожанщини: Альбом. 2-ге вид., доп. – Х.: Колорит, 2008. 143 с.

2. Врочинська Г. В. Українські народні жіночі прикраси XIX – початку XX століть: Монографія. К.: Родовід, 2007. 232 с.

3. Звиняцьківська З. In progress. Дрес-код України доби Незалежності К.: ArtHuss, 2019. 336 с.

4. Єременко І. І. Джерело натхнення в дизайні одягу: аспекти вивчення і використання в творчому процесі. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2007. № 9. С. 41-48.

5. Колосніченко М. В., Пашкевич К. Л. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу: навч. посібник. К.: КНУТД, 2018. 236 с.

6. Куратова М. Г. Основи проектування (теоретичний та практичний курс по проектуванню) : навч.-метод. посіб. Харків: нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 2017. 190 с.

7. Український живопис. Сто вибраних творів : альбом. Київ: Мистецтво, 1988. 191 с.

8. Федас Й.С. Український народний вертеп: (У дослідженнях XIX – XX ст.). К.: Наукова думка, 1987. 182 с.

9. Харченко А. В. Синтез стилів у практиці сучасної моди: тенденції, художні прийоми. Дис. ... доктора філософії за спеціальністю 022 «Дизайн». Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, 2021. 210 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронний репозитарій Кафедри дизайну тканин та одягу ХДАДМ: веб-сайт. URL: <https://www.ksada.org/repozytorij/kafedra-dyzajnu-tkanyn-ta-odyagu/>

2. Музей Івана Гончара: веб-сайт. URL: <https://honchar.org.ua/>

3. The Metropolitan Museum of Art. The Costume Institute: веб-сайт. URL: <https://www.metmuseum.org/departments/the-costume-institute>[https://](https://www.vam.ac.uk/collections/fashion)

4. V&A Museum: веб-сайт. URL: www.vam.ac.uk/collections/fashion

5. Vogue: веб-сайт. URL: <https://www.vogue.com/>

Укладач силабусу

Гурдіна В.В.